

Η ΛΥΡΒΗ

ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΜΑΘΗΤΡΙΑ Α4 ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ : Μαρία Σεχ Μούσα.

ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ 2022-2023

ΛΥΡΒΗ

Κατά τους αρχαιολόγους η πόλη με το όνομα Λύρβη κτίσθηκε κατά τους Λούβιους την 2η χιλιετία π.Χ. Οι Λούβιοι ήταν ένας λαός που κατοικούσε στην περιοχή πριν από την έλευση των Χετταίων.

Το δεύτερο ήμισυ της 3ης χιλιετίας π.Χ. οι Χετταίοι που μάλλον ήρθαν από τον Καύκασο στην Μ. Ασία αναμείχθηκαν με τους γηγενείς κατοίκους μιλώντας την δίκη τους γλώσσα. Οι Λούβιοι στα νότια και δυτικά, και οι Παλαιοί στα βόρεια και τα βορειοδυτικά της Μικράς Ασίας διατήρησαν την ιδιαιτερότητα και τη γλώσσα τους.

Τα ερείπια των κτιρίων που υπάρχουν τίποτε δεν δείχνουν για παραπομπή στη πόλη εκείνης της εποχής. Αυτά τακτοποιούνται με κατασκευές της εποχής των Σελευκιδών και έτσι ισχυροποιούν τις θέσεις αυτών που επιμένουν ότι η πόλη ήταν η Σελευκιδών που ίδρυσε ο Σέλευκος Α' Νικάνορας, έναν από τους στρατηγούς και τους διαδόχους του Μεγάλου Αλεξάνδρου.

Στα τέλη του 4ου αιώνα π.Χ. το βασίλειό του περιλάμβανε σχεδόν ολόκληρη τη Μικρά Ασία όπου ιδρύθηκαν τουλάχιστον πέντε πόλεις που ονομάζονται Σελεύκια την περίοδο αυτή.

Η πόλη είναι γνωστό ότι ιδρύθηκε ως οχυρωμένη πόλη της ακρόπολης για να χρησιμοποιηθεί ως τελικός τόπος άμυνας και προστασίας σε περίπτωση επίθεσης στην Σίδη. Με βάση όμως επιγραφές που βρέθηκαν και κάποιες από αυτές είναι γραμμένες στην Λουβιανή γλώσσα ενισχύουν την άποψη ότι ήταν η πρώτη πόλη του Λύρμπε είχε μακρά ιστορία, πριν που την ελληνιστική περίοδο, 330 π.Χ.

Μετά την κατάληψη της Σίδης από τους Πειρατές τον 2ο αιώνα π.Χ., ένας αριθμός ανθρώπων μετανάστευσε στη Σελευκιά.

Εκδόθηκαν νομίσματα επί Ρωμαίων στα μέσα του 3ου αιώνα μ.Χ.

Στα βυζαντινά χρόνια αναφέρεται από τον Ιεροκλή ως μία των 47 πόλεων της επαρχίας Παμφυλίας.

Στα Εκκλησιαστικά Χρονικά, ως μία των υπό τον μητροπολίτη Παμφυλίας 15-16 επισκοπών. Ο επίσκοπος Λύρβη, υπαγόμενος στην αρχιεπισκοπή Σίδης, αναφέρεται μέχρι τον 12ο-13ο αιώνα.

Είναι γνωστοί δύο επίσκοποι της:

– Ο Γάιος / Κάιος / Σάιος, που παρευρίσκεται στην Α΄ Οικουμενική Σύνοδο, της Κωνσταντινούπολης το 381, και ο Ταυριανός, στο πρώτο συμβούλιο της Εφέσου το 431.

Από το 1875, η μητρόπολη της Λύρβης / Lirbe ήταν «τιμητική επισκοπή» της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας.

Συγκαταλεγόταν ως έδρα επισκόπου της Καθολικής Εκκλησίας. Ο τίτλος δεν αποδίδεται πλέον, από την 1η Δεκεμβρίου 1965.

[Η αρχαία Αγορά της Λύρβης!](#)

Αρχαιολογική έρευνα – Αξιοθέατα.

Οι αρχαιολογικές εργασίες διεξήχθησαν στη Λύρμπη τα έτη 1972-1979, από μια ομάδα με επικεφαλής τον καθηγητή Jale Inan. Από τότε, δυστυχώς, δεν έχει γίνει νέα έρευνα.

Τα ορατά ερείπια κτιρίων στο Λύρμπας προέρχονται από την ελληνιστική, ρωμαϊκή και βυζαντινή περίοδο.

Το πιο καλά διατηρούμενο κτίριο της αρχαίας πόλης είναι η αγορά, επί πλέον υπάρχουν μια σειρά από διώροφες και τριώροφες προσόψεις κτιρίων, μια πύλη, ένα μαυσωλείο, ένα ρωμαϊκό λουτρό, μια

νεκρόπολη και επίσης διάφοροι αρχαίοι ναοί, αλλά και βυζαντινές εκκλησίες.

Η Λυρόπη περιβαλλόταν ψηλά τείχη ύψους 9 μέτρων και τα ερείπια της είναι εντυπωσιακά. Έξι πύλες οδηγούσαν στην αγορά.

Το συγκρότημα χτίστηκε στους ελληνιστικούς χρόνους, τον 2ο αιώνα π.Χ. και αργότερα ξαναχτίστηκε δύο φορές - στις αρχές της ρωμαϊκής περιόδου και τον 4ο αιώνα ή τον 5ο αιώνα μ.Χ.

Στη βόρεια πλευρά της αγοράς υπήρχε μια βιβλιοθήκη και με μια ανοιχτή κόγχη σε σχήμα ημικυκλίου η οποία χρησιμοποιήθηκε για τη διεξαγωγή πολιτικών συζητήσεων.

Στην ανατολική πλευρά της αγοράς κυριαρχούσε ένα ωδείο ή το βουλευτήριο, στην αρχαιότητα επιπλωμένο με ξύλινα παγκάκια. με 6 σειρές καθισμάτων όπου, εκτός από μουσικές συναυλίες, πραγματοποιούνταν και οι συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου της πόλης.

Δίπλα στο ωδείο μια σειρά καταστημάτων απλωνόταν και υπήρχε μια αγορά που σήμερα είναι καλά διατηρημένη Το πιο εντυπωσιακό τμήμα που σώζεται είναι η διώροφη αγορά (αγορά) με δωρικούς κίονες ακόμα στη θέση τους. Η Αγορά ήταν το πολιτικό και εμπορικό κέντρο της πόλης, μια ορθογώνια πλατεία, η οποία περιβαλλόταν από όλες τις πλευρές από κιονοστοιχίες γκαλερί με δωρικές και ιωνικές παραγγελίες, και διώροφα κτίρια.

Στη βορειοδυτική γωνία της αγοράς υπάρχουν τα ίχνη του παλαιοβυζαντινού παρεκκλησίου.

Πάνω στα βουνά, κοντά στην Λυρόπη και ορατά από το δρόμο, υπάρχουν καλά διατηρημένα τμήματα του ρωμαϊκού υδραγωγείου, τα οποία παρείχαν νερό από τα βουνά στη Σίδα.

Κάποια αλλά αρχαιολογικά ευρήματα, μεταφέρθηκαν στο Μουσείο της Αττάλειας, τα οποία ανήκουν στην εποχή που η πόλη βρισκόταν στην ακμή τον 1ο και 2ο αιώνα μ.Χ. Ανάμεσα σε αυτά είναι διακοσμημένα με ψηφιδωτά δάπεδα. που βρέθηκαν σε πολλά από τα δωμάτια της αγοράς. Δύο όμορφα δείγματα τέτοιων ψηφιδωτών, που απεικονίζουν τους Επτά σοφούς της Ελλάδας και τον Ορφέα, εκτίθενται τώρα στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Αττάλειας. Είναι τα πορτρέτα του Σόλωνα, Αναξαγόρα, Πυθαγόρα, του Θουκυδίδη, του Λυκούργου, του Ηρόδοτου, του Ησίοδου και του Δημοσθένη ανακαλύφθηκαν μεταξύ των ευρημάτων που ανακαλύφθηκαν μεταξύ των ετών 1978 και 1979.

Νομίσματα Λύρβης

Σώζονται νομίσματα αυτής, των ρωμαϊκών χρόνων, εποχής του Αλεξάνδρου Σεβήρου, (208-235 μ. Χ,) μετά της επιγραφής ΛΥΡΒΕΙΤΩΝ, από τα οποία μαθαίνουμε πως στην πόλη άκμαζε η λατρεία του Ηλίου, του Ερμού, του Άρεως, του Ασκληπιού, της Αθηνάς, και αργότερα και του Σεράπιδος!

Επί Ρωμαίων κυκλοφορήσαν νομίσματα πιο από την μια μεριά έδειχνα πρόσωπα Ρωμαίων αυτοκρατόρων και από την άλλη διάφορες παραστάσεις όπως άμαξα που έσερναν 4 άλογα ή κιθαρωδούς ή θεούς δένδρο ελιάς με βωμούς και επιπλέον το όνομα της πόλης Λίρβε Λιρβιωτών.

Αρχαία ερείπια της Λύρβης

Η είσοδος για τα ερείπια της Λύρβης είναι δωρεάν και η περιοχή της αρχαίας πόλης δεν είναι περιφραγμένη. Το να περιπλανιέται κάποιος στην Λύρβη είναι μια ευχάριστη εμπειρία ακόμη και τις ζεστές μέρες, καθώς τα ερείπια είναι διάσπαρτα στη δασώδη βουνοπλαγιά. Τα περισσότερα αρχαιολογικά ευρήματα στην Λύρβη ήρθαν στο φως στην διάρκεια των ανασκαφών της δεκαετίας του **1970** και σήμερα βρίσκονται στο **Αρχαιολογικό Μουσείο της Απάλειας**. Αρκετά επίσης εκτίθενται και στο **Αρχαιολογικό Μουσείο της Σίδης**.

Σε κάθε περίπτωση, αναμένεται να ακουστούν πολλά περισσότερα για τη Λύρβη/Σελεύκεια στο μέλλον, όταν κάποιες σημαντικές αρχαιολογικές ανακαλύψεις θα γίνουν εκεί διευκολύνοντας την ταυτοποίηση της πόλης και ρίχνοντας φως στην ιστορία της.

Πηγή : ο λόγος του πολίτη www.kozani.tv

Γ. Λεκάκη. **Η άγνωστη Μικρά Ασία**